

Népfrentaktivisták kitüntetése

Alkotmányunk ünnepe, augusztus 20-a alkalmából a Hazafias Népfrent Országos elnöksége a Népfrent Munkáért kitüntető jelvényt adományozta a mozgalomban kiemelkedő munkát végzett aktivistáknak és tisztségviselőknak. Az idén 147-en kapták meg a kitüntetést, amelyet a megyeszékhelyeken rendezett ünnepségeken adtak át.

A kitüntetettek egy csoportjának szerdán a népfrentmozgalom Belgrád rakparti székházában nyújtotta át az elismerő jelvényt Pozsgay Imre, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának főtitkára. Az ünnepi eseményen részt vett Kállai Gyula, a Hazafias Népfrent elnöke is.

Tegnap, szerdán Szegeden, a Hazafias Népfrent Csongrád megyei bizottságának székházában a legmagasabb népfrentkitüntetést adták át a kiemelkedő munkát végzett aktivistáknak, Nagy István, a HNF megyei bizottságának elnöke, köszöntötte a kitüntetési ünnepségen megjelenteket és a népfrentmunka jelentőségét méltató bevezetője után átnyújtotta a Népfrent Munkáért kitüntető jelvényt Móri Jenőnek, a nemzetiségpolitikai bizottság elnökének, dr. Szanka János állatorvosnak, a ruszai közösségi népfrentbizottság elnökének, Tóth Jánosné tanárnak, a Szentos városi honismereti bizottság titkárnak és Óz Károlynak, a

HNF Csongrád megyei bizottsága titkárhelyettesének. Budapesten, a HNF országos titkárságán vette át a kitüntetést Karkos Attiláné, a HNF Országos Tanácsának tagja, a Csongrád városi népfrentbizottság tagja, dr. Szántó Imre, a HNF Országos Tanácsának tagja, a Szeged városi honismereti bizottság elnöke és dr. Dobi Ferenc, a MEDOSZ főtitkára, Szeged országgyűlési képviselője.

A Szegeden rendezett ünnepségen megjelent Gyárjás Mihály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, aki a megyei pártbizottság elismerését és gratulációját tolmácsolta a kitüntetetteknek.

Beugrás

Az autópálya válsága nem hagyta érintetlenül a gumiabroncs-gyártást sem. A Taurus Gumiipari Vállalat budapesti abroncsgyárának, mintegy 20 millió dollár az éves tőkés exportja. A pesti gyár munkáját nyugdíjazás, váratlan elhalálozás nehezítette. Az amúgy is kiélezett helyzetben hirtelen még nagyobb szükség lett a bonyolult és speciális szakmához értő, vezetői rutinnal is rendelkező emberekre. Így töltött Mikos Sándor, a szegedi gumigyár igazgatója 8 hónapot Budapesten — beugróként.

— Miért pont önre esett a választás?

— Korábban abban a gyárban voltam főnök. Szegeden pedig kidolgoztunk és bevezettünk olyan új módszereket, amelyek igen eredményesnek bizonyultak.

— Mi volt a feladata?

— Nem is egy feladatot adtak, hanem három. Vizsgáljam meg a keverégyártás feltételeit, és tegyek javaslatot a javításukra. A gumigyártásnak a keverék minősége a kiindulópontja. Az alapanyagokból és a különböző adalékokból úgy kell összeállítani az egyes telepeket — mi a szakmában ezeket csomagoknak nevezzük —, hogy minél több megfeleljen a minőségi követelményeknek. Megint egy szakmai kifejezés: minél jobb legyen a „szabadítási arány”. Ezen meg azt értjük, hogy 100 „csomag”-ból hány „szabadul”, felel meg a minőségi követelményeknek elsősre. A szegedi gyárban ez az arány 97–98 százalékos.

— Ahol kevesebb, hogyan lehet javítani?

— Vagy a technológiai fegyelem betartásával van problémám, vagy a kémikusok hozzáértésével. Az előbbi a nagyobb gond. Ha ugyanis nem tartják be a technológiai előírásokat, akkor a kémikusok már eleve hamis adatokat kapnak.

— Mi volt a másik feladat?

— Fölülvizsgálni az ottani karbantartást. A Szegeden sikeresen működő Maynard-rendszert ugyanis az abroncsgyárban vezették be először. Az angolok koncepciója az volt, hogy a teljesítménynövekedést a létszámmegtakarítással lehet mérni, ez a célja és értelme az egésznek. Mi ezt Szegeden nem engedjük meg. Azt mondtam: a meglévők teljesítsenek csak 40 százalékkal többet — ennyit vállaltak a rendszerszervezők —, de el nem küldünk senkit. Mi történik, ha a hét műszeresem közül egy megbetegszik, egy másik, meg kiveszi a szabadságát? Kiderült, így a jó. Ennek a rendszernek a lényege, hogy megszabja, mennyi idő alatt kell elvégezni egy munkát, s aki időt takarít meg, azt kifizetik neki pluszban. Az én feladatom itt az átszervezés, a következetes anyagi ösztönzés, vagyis a teljesítménybérézés kiterjesztése volt.

— Három feladatról beszélt.

— Rám bízta a munkaerő-felvételi rendszer fölülvizsgálatát is. A problémát úgy összegezhetném: ott nem emberek, hanem munkaelővet vettek föl. A munkaerő — elsősorban ember. Céljai vannak, érzékeny, törekvő, nevelhető. Amikor hozzánk kerül egy új dolgozó, először megvizsgáljuk, mire alkalmas. A laborban kiderül, milyen a kezűgyessége, látásélessége, reflexei. Aztán elbeszélgetünk vele: mik a céljai, házat épít netán, vagy lakásra, autóra, telekre gyűjt. Milyen munkát végezne szívesen, mennyi pénzt szeretne keresni. Ennek megfelelően ajánlunk neki munkát.

Az emberekkel egyébként is törődni kell. Volt pár hete az a kánikulai csütörtök nap. Bejöttem reggel, már ide Szegedre, láttam, szinte szédelegnek az emberek. Rögtön elrendeltem, aznap ne egy, hanem három szünet legyen. Fölhívtam Csápenszky Pistát, a Tejipari Vállalat igazgatóját, kértem, hozzanak nekünk ezer zacskó fülliteres tejet, meg ezer flakon kefir. Félóra

múlva itt volt a szállítmány, a szünetekben kiosztották.

Egy vezető szerintem azért van, hogy védje a dolgozóit és törődjön velük. Pesten nem is egy kézben volt a munkaerővel való foglalkozás. Szegény dolgozó rögtön elvesztett a különböző osztályok között, mire a dolgait elintézte, teljesen eltévedt.

— Nem idegesítette az ott dolgozó vezetőket, hogy kivülről vitték oda, „fölbírni” a munkájukat?

— A „hóhér” szerepét nem is akartam eljátszani. Egyébként pedig ezek a vezetők valamikor az én beosztottaim, tanítványaim voltak. Értelmes, koncepciózus emberek, csak nincs meg az a negyven év vezetői tapasztalatuk, ami nekem.

— Hogyan értékelték a munkáját?

— A vezérigazgató jó dicséretben részesített.

— És itthon? Mi történt a távollétében Szegeden?

— A munkatársaim nagy eredményeket produkáltak. Büszke vagyok rájuk, nagyon jól sikerült az első felév, a párt-, a KISZ- és a szakszervezet támogatja a vezetőket. A terv túlteljesítése, a tőkés export erőteljes növekedése önmagáért beszél.

T. I.

Bőséges halkinálát

A halászköz készülődni kezd az őszi lehalászásra; az előzetes becslések szerint gazdag termésre, fogásra számíthatnak a halgazdaságok, szövetkezetek. A MEM halászati főosztályán elmondták: a meleg nyár egyfelől kedvezett az ágazatnak; a sok napsütés növelte a természetes tápanyagok mennyiségét, ami gazdaságosabbá tette — főként a növényevő halak — nevelését, másrészt viszont a forróság károsítis okozott. Mindezek ellenére — elsősorban a tavaszi bőséges tenyésztésanyag-kihelyezés eredményeként — várhatóan a tavalyi rekordnál is mintegy 5 százalékkal több, összességében 43–44 ezer tonna hal akad majd fenn a halászati szezonban a hálókön.

Jelenleg is gazdag a kínálát. Amíg a korábbi években a nyári hónapokban élő halat csak szerény mennyiségben adhattak a gazdaságok a kereskedelemlé, addig most igény szerint szállíthatnak. Csak hogy a kereskedelem vonakodik a rendelésekől.

A halászati gazdaságok saját üzemekben dolgozzák fel a kifogott halat. Gyomán, Bikalon, a Balaton mellett és Tatán tartanak fenn nagyobb halfeldolgozó üzemeket. E helyeken megközelítően húszféle terméket állítanak elő egvebek mellett különböző ízesítésű frikadellát, füstölt pisztrángot, halpástétomot, csak a halászlét. E termékek jó minőségűek, a kereskedelem és a vásárlók előtt azonban még kevésbé ismertek, a lehetőségeikhez képest lassú a piaci bevezetésük, emiatt a halfeldolgozók kapacitása nincs kellőképpen kihasználva.

Élnek a külföldi kereslet a magyar hal iránt. Jelenleg is folyamatosan szállítják a többi között a hortobágyi és a szegedi gazdaságokból a Szovjetunióba, Irákba, továbbá Lengyelországba, ahonnan a növényevő halakért — részben cserében — tengeri halat rendelt a külkereskedelem a hazai választék gazdagítására. (MTI)

Adógarasaink

Soha nem tudtam, hogy nem háklis külön, urizáló gasztronómiai sznob vagyok, ha odaintem magamhoz a főurat, és amolyan Krúdy-nosztalgikus nyencrűvellettel belesóhajtom a fülebe, nagy jó uram, ugyan, hozzon nekem egy jó vizes zsemlet. Engem már így neveltek! Hogy igenis azt hiszem, fölösleges nyavalygás, ha ilyesmire vetemedem, s meg se kockáztatom ezt, ha csak nem akarom, hogy úgy nézzenek rám, mint a hülye gyerekre. Továbbá, pirulva rászólok neveletlen gyermekemre, ne vágjon pófákat azért, mert csipi a nyelvét a szénsavdús ásványvíz, s ő egyszerű csapvizet akar. Rászólok azért, hogy ne hozzon kellemetlen helyzetbe az alázattal elrebegett kéréssel: legyen kedves, egy kancsó vizet. Engem már úgy neveltek, hogy kiszolgált vendéi biztonságérzetem csak akkor teljes, ha tudom, hogy fizetek. Ha árut kérek, aminek ára van, s nem figyelmességet, gesztust, amit, úgy tudom, nem táksál táblázat — mindazt, ami a vendéglátáshoz hozzátartozik ugyan, de én mégis azt hiszem, csupán „fakultatíve”. Ki hogy akarja.

S közben nem tudom, hogy mit nem tudok. Fogalmam sincs róla, hogy másodosztályú étteremben nem szívesség, hanem kötelesség péksüteményt tartani, hogy ugyanolyan előírás diktálja az étkezőknek kérés nélkül kantsóban hideg vizet az asztalra tenni. Azt meg végképp el sem tudom képzelni, nekem is járna, hogy a környezetemben minden asztalon egyforma terítő legyen, s csupán akkor tűnik fel, hogy tiritarka volt emitt a „placc”, amikor végre egy harmadik vagy negyedik helyen meglátom, milyen szép, hogy itt nem olyan.

A vendég persze nem kér zsemlet, vizet, mert az égvilágon sehonnan sem tudja, hogy igenis kérhet, vagy kérnie sem kellene, csak kapnia. Ő csak azt érzi, ha kérne, kifogásolna, az „kukacolás” lenne. Még becsapva sem érzi magát, ha jól számol a pincér, hiszen maga is összeadhatja az étlap-ittallap nyomán, csak le kell írnia a számokat: húsz forint, meg negyvenegy, meg hatvanhárom... És azt hiszi, így üzlet az üzlet.

Pedig, ha tudná, a zsemle meg a kancsó víz is feltétele annak, hogy az adott üzlet például másodosztályú lehessen! S még ez sem egyszerű formai játszadózás, s korántsem egy kifüggeszhető tábla kérdése. Több annál: egy engedély. Zöld jelzés ahhoz, hogy amit oly előrelátóan kikörmöit az étlapról, azt valóban húsz forintért adhassa a vendéglős, és ne, mondjuk, tizenhatért, mint azt egy osztálylaltenteb lehetne. Am, ha én húsz helyett tizenhatot adok, becsapom az üzletet. Ha viszont az nem ad nekem csak annyit, amennyi a tizenhatra jogosítja, az érdemtelenül kifüggesztett osztályba soroló tábla védőpajzsoként biztosítja: ő úgy csap be, hogy megfellebbezhetően marad a tisztessége. Hallgatásom adógarasát vágja zsebre csendesén, „szépen, ahogy a csillag megy az égen...”. Hát, kérem, „... úgy érdemes”.

És még haragudni sem tudok, mert — mint már mondtam, jól idomítottak engem mindenfelé, széles e hazában — egyébként ahol minderre rájöttem, kitűnő a pontyörkölt, izletes a rántott hal, tiszta az a helyiség, amelyik sajátos magyar átokként nem mindenütt tiszta — sőt! Vagyis, amúgy minden jó volna, s a főúr olyannyira a vendégéhsért-kategóriába tartozónak érzi-érti a fenti kérést, hogy kedves viccelődéssel hártja el még a feltételezést is, miszerint talán csak kéne lenni például zsemlelének. Gyanútlan, felhőtlen, tiszta, mint az ősz eleji égbolt. Haragudjak? Hát most érdemes, azért a pár fillérért?!

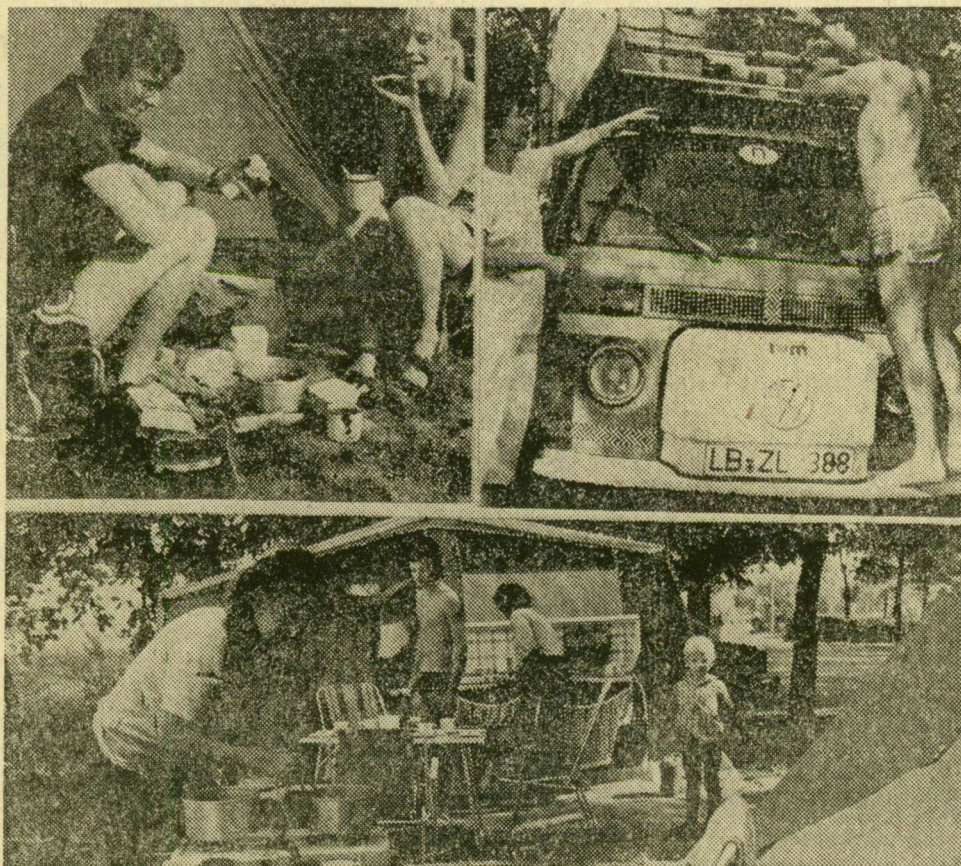
Vagy egy fagyalttölcsérért? Ha egyszer zokszó nélkül tudomásul veszem, hogy egyik napról a másikra ugyanaz az adag fagyalt egy forinttal drágábban kerül a tölcsérbe, csak nem fogok méltatlankodni, hogy a népies nevű egységben táblával figyelmeztetnek, ezentúl negyven fillérért adnak egy — korábban ingyenes — plusz tölcsért! Vagy a jó hírű országos cég cukrászdájában, ahol a háromgyermekes anyuka „kicsinyességét” érezve, megszágyenülten veszi tudomásul, ára van a különjuttatásnak, s mert pillanatok alatt rádöbben, olcsóbb 40 fillért befizetni, mint a kisgyerek ruháját tisztíttatni, odaáll a pénztárhoz — ahol viszont kedvesen felvilágosítják, mégsem kell az adógarasa, a tölcsér, még ha plusz is, ingyen van. Legközelebb viszont már nincs erre szükség, anyuka nem mert többé kérni, mert hátha mégis pénzt ér — ő meg nem szeret elfogadni. Inkább ad — s kicsire nem néz. Sem ő, sem más.

Mint ahogy az autóbusszra váró utasoknak kínált üdítő italnál sem, s szemrebbenés nélkül adja a kért öt forintot a négyhatvanas üvegért, lemondva már arról a demokratikus „jogáról” is, hogy legalább ő kereshesse fel. Nem sok pénz, nem nagy dolog, különösen, ha azzal az önámító álmgaryarazattal fizeti ki magát, hogy másutt még jobban becsapják, mi ez ahhoz képest, s ha egy óvatlan pillanatban kiderül, valódi árdrágítás, amit ellene elkövettek, még sajnálja is azt, aki becsapta. Csak mert vakációzó diáklány áll kisírt szemekkel a mozgópult mögött.

Megsajnálja, mert érzi (bár az igazságérzetével föl nem menti), hogy szerződéses főnökének kiszolgáltatottja, a más zsebére nagyvonalúskodó szokás filléres balekja a potom pénzért dolgoztatott egyetemista. S megint ő — a vevő — kezdi szegyni magát, irigyen mért garasáért. Így aztán megérti és megsajnálja a kisegítő csapost is, aki ugyan hatvan fillért „ráver” minden pohár italára, s a drágított árral számolt „szabályos” számolat még egy kicsi pontatlansággal megfejelve, egynolcvan hat húz ki a zsebéből. De megsajnálja, mert válik tőle a felesége. És különben: ő is a szerződéses főnökének kiszolgáltatott filléres balek, aki rá van kényszerítve, hogy... Ki sem mondom! És persze azt sem mondom túl hangosan, mit gondolok a sokféle egyértelműen „jattért” dolgoztatott alkalmi pincérek alkalmazásáról, akik immár „munkaszervezetileg” rám lettek szabadítva, hol van ez már a vizes zsemletől! Kortyolgatom inkább meghúzóda langyos sörmöt, elégedetten dörmögök, s örülök, mert itt legalább kaptam, aztán hálásan lerovom a meg sem szolgált borra való felül tudatlanságom garasait is; azt ittam itt tizenötért, amit a boltban megvehettem volna tízért.

Nem is olyan régen az egyik bolt teljes sörkészlete „egy az egyben” a pincésörözőben kötött ki — nem bolti áron. Született azóta egy rendelet, s megtiltotta ezt a módszert. Igaz, azóta is adtak már el a boltból az orrom előtt megvett árut, de azért mégis csak más. Van rendelet! Hogy legyen mit kijátszani — nem garasokért.

Igriczi Zsigmond

Somogyi Károlyné felvételei

Messziről jött ember azt mond, amit akar — aztán vagy elhiszük, vagy nem. De ugyan miért ne hinnénk el a szegedi kemping évente visszatérő vendégeinek, hogy ilyen kényelmes és tiszta, kellemes időtöltést lehetővé tevő sátorozóhelyet keveset találai az Alföldön?

Tanúskodik erről a vendégkönyv is, melynek lapjairól kitérnek a kempingezés hívei, a „hátamon a házam” elv vallói épűgy, mint az összkomfortos lakókocsi-

tulajdonosok, megszerették a Szeged Tourist kempingjét. Egy-egy kánikulás hétvégén valósággal sorban állnak a bebo-csátásra várók. Akik a bejelentkezésen túl vannak, az étel-ital beszerzésén kívül a sportolási, fürdési lehetőségeket is igénybe vehetik. Beléphetnek a játéktérbe, beszélgethetnek a városba — kinek-kinek kedve szerint. Egyre több az üdülővendége, a nem csupán egy éjszakára megálló táborozója a kempingnek — biztosan nem véletlenül...